

HISTRIA

HISTRIA

7

Pula 2017.

UDK 94(497.57) | ISSN 1848-1183

Časopis objavljuje priloge iz područja istarske povijesti, povijesti umjetnosti, muzeologije, arheologije, etnografije i antropologije.

La rivista pubblica articoli nell'ambito della storia istriana, storia dell'arte, museologia, archeologia, etnografia ed antropologia.

Časopis objavlja prispevke s područja istrske zgodovine, umetnostne zgodovine, muzeologije, arheologije, etnografije in antropologije.

The Journal publishes papers focusing on Istria with themes including but not limited to: history, art history, museology, archeology, ethnography and anthropology.

Izdavač | Publisher Istarsko povijesno društvo – Società storica istriana – Istrsko zgodovinsko društvo

Suizdavači | Co-Publishers Povijesni i pomorski muzej Istre – Museo storico e navale dell'Istria, Arheološki muzej Istre, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Adresa Uredništva | Editorial I. Matetića Ronjgova 1, HR-52100 Pula, histria@ipd-ssi.hr, www.histria.com.hr

Glavni i odgovorni urednik | Editor-in-Chief Maurizio Levak

Uredništvo | Editorial Board Mihovil Dabo, Danijela Doblanović Šuran, Adriana Gri Štorga, Robert Kurelić, Maurizio Levak, Milan Radošević

Urednički odbor | Advisory Board Antoni Cetnarowicz (Kraków/Krakov/Cracovia), Javier Grossutti (Udine/Udin/Videm), Egidio Ivetic (Padova), Gracijano Kešac (Pula/Pola/Pulj), Dean Krmac (Koper/Capodistria/Kopar), Darja Mihelič (Ljubljana/Lubiana), Elvis Orbanić (Pazin/Pisino), Alojz Štoković (Fažana/Fasana), Stipan Trogrlić (Pula/Pola/Pulj)

Lektor za hrvatski jezik Vanessa Vitković Marčeta

Lektor za talijanski jezik Sarah Zancovich

Prevoditelji izvadaka i sažetaka Marijana Munitić, Sarah Zancovich, autori

Grafičko oblikovanje Kadar, Pula

Oblikovanje naslovnice Dražen Tomić

Naklada 400 primjeraka

Tiskanje je pomogao: Grad Pula – Città di Pola

Časopis je uvršten u Emerging Sources Citation Index (ESCI). Thomson Reuters obavlja godišnje vrednovanje časopisa sadržanih u ESCI za primanje u Science Citation Index Expanded, Social Sciences i Arts & Humanities Citation Index.

The Review has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index (ESCI). Thomson Reuters evaluates journals in the ESCI each year for acceptance in the Science Citation Index Expanded, Social Sciences, and Arts & Humanities Citation Index.

Sadržaj | Indice | Vsebina | Contents

Rasprave i prilozi | Studi e saggi | Razprave in gradiva | Articles 11

Josip Banić

O tobožnjem privilegiju akvilejskoga patrijarha Grgura de Montelonga i širenju ingerencija koparske komune na Buje, Oprtalj, Buzet i Dvigrad 13

Regarding the alleged privilege of the Patriarch of Aquileia Gregory de Montelongo and the expansion of the jurisdiction of the commune of Koper on Buje, Oprtalj, Buzet and Dvigrad 28

Marijan Bradanović – Paola Peršić

Prilog poznavanju opusa radionice Paulusa Riedla u Istri 29

A contribution to the understanding of Paulus Riedl's workshop's opus in Istria 45

Jakov Jelinčić

Matične knjige župe Višnjan 1748. – 1914. 47

Registry books of the parish of Višnjan 1748 – 1914 85

Željko Klaić

Godišnja skupština Političkoga društva za Hrvate i Slovence u Istri 1905. 99

Annual Assembly of Political Society for Croats and Slovenes in Istria in 1905 136

Antonietta Cereghetti Passini

Decreti prefettizi pubblicati sulla *Gazzetta Ufficiale del Regno d'Italia* e l'italianizzazione forzata dei cognomi nelle Nuove Province in generale e nella Provincia dell'Istria in particolare 137

Prefectorial decrees published by the *Gazzetta Ufficiale del Regno d'Italia* and the compulsory italianization of the surnames present in the Nuove Province with a focus on the Istrian province 165

**Ocjene, prikazi, izvješća | Recensioni, segnalazioni,
comunicazioni | Ocene, prikazi, poročila | Reviews,
Reports, News**

167

- Hans-Dieter Kaspar – Elke Kaspar, *Istrien in prähistorischer Zeit*, Norderstedt: Books on Demand, 2014., 355 str. (Dunja Glogović)** 169
- Luka Veštar. *Podvodno arheološko istraživanje u uvali Veštar kod Rovinja, Hrvatska 2008-2014. / Der Hafen von Veštar. Eine unterwasserarchäologische Untersuchung in der Bucht von Veštar bei Rovinj, Kroatien 2008-2014.*, urednik / Herausgeber Luka Bekić, Istraživačke studije iz podvodne arheologije 1 / Unterwasserarchäologische Forschungsstudien 1, Zadar: Međunarodni centar za podvodnu arheologiju u Zadru / Internationales Zentrum für Unterwasserarchäologie in Zadar, 2014., 295 str. (Maja Kaleb)** 172
- Luka Bekić, *Rani srednji vijek između Panonije i Jadrana. Ranoslavenski keramički i ostali arheološki nalazi od 6. do 8. stoljeća / The Early Medieval Between Pannonia and the Adriatic. Early Slavic Ceramic and Other Archaeological Finds From the Sixth to Eighth Century*, Monografije i katalogi 27, Pula: Arheološki muzej Istre, 2016., 298 str. (Gabriela Braić)** 177
- Buzetski statut / Statuto di Pinguente MCCCCXXV, Kolana od statuti, knjiga IV, ur. Neven Budak, Buzet: Grad Buzet, 2017., 486 str. (Davor Salihović)** 182
- Ivan Botica – Danijela Doblanović – Marta Jašo, *Kvadirna ili ligištar bratovštine sv. Antona opata iz Zabrešca u Dolini*, Posebna izdanja Državnog arhiva u Pazinu, svezak 44 (Glagoljski rukopisi 12), Pazin: Državni arhiv u Pazinu, 2016., 420 str. (Kosana Jovanović)** 187
- Tatjana Bradara – Ondina Krnjak, *Temporis signa. Arheološka svjedočanstva istarskog novovjekovlja / Testimonianze archeologiche dell'età moderna in Istria / Archaeological Evidence of the Istrian Modern Era*, Monografije i katalogi 26, Pula: Arheološki muzej Istre, 2016., 461 str. (Predrag Marković)** 190
- Mletačko-austrijska granica u Istri / Il confine veneto-austriaco in Istria, urednica / a cura di Tatjana Bradara, Monografije i katalogi 29 / Monografie e cataloghi 29, Pula – Pola: Arheološki muzej Istre – Museo archeologico dell'Istria, 2017., 417 str. (Andrea Milotić)** 195
- Danijela Doblanović, *Žrvanji života. Stanovništvo Savičente od početka 17. do početka 19. stoljeća*, Zagreb: Srednja Europa, 2017., 327 str. (Marin Pekica)** 198

- Marko Jelenić, *Kanfanar 1811.-1825. Demografska kretanja i svakodnevica u životu jedne župe***, Kanfanar: Udruga za očuvanje i promociju nasljeđa – Dvegrajci, 2017., 278 str. (Ante Matan) 203
- Mihovil Dabo, *Sve za Boga, vjeru i puk: biskup Juraj Dobrila u svom vremenu***, Posebna izdanja, sv. 36, Pazin: Državni arhiv u Pazinu, 2015., 287 str. (Vedran Stanić) 207
- Marko Trogrlić – Nevio Šetić, *Dalmacija i Istra u 19. stoljeću***, Zagreb: Leykam international, 2015., 263 str. (Luka Tidić) 211
- Rino Cigui, *Antonio Grossich (1849-1926). L'uomo e l'opera – Lik i djelo***, Pisino – Pazin: Comunità degli Italiani di Pisino – Zajednica Talijana Pazin, 2017., 136 str. (Diego Han) 214
- Iz fotoalbuma Richarda Schustera 1914.-1917. / Aus dem Fotoalbum von Richard Schuster 1914-1917***, glavni urednik Andrej Bader, Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Sveučilišna knjižnica, 2016., 316 str. (David Orlović) 217
- Rita Cramer Giovannini – Franko Neretich, *I primi cinquant'anni di turismo a Lussino / The first fifty years of tourism at Lussino***, Trieste: Comunità di Lussinpiccolo / LINT, 2015., 309 str. (Vanessa Toić) 219
- Narodnooslobodilački pokret na Bujštini – Il movimento popolare di liberazione nel Buiese***, Uredništvo / Redazione Anton Kosmina, Slaviša Šmalc, Neven Ušumović, Umag – Umago: Gradska knjižnica Umag – Biblioteca Civica Umago, 2016., 423 str. (Igor Jovanović) 223
- Roberto Covaz, *Oleg Mandić: posljednji dječak iz Auschwitza***, prijevod s talijanskog jezika Ruggero Persić i Ivanka Persić, Rijeka: Grafika Zambelli, 2017., 143 str. (Željko Cetina) 227
- Ivan Pauletta Corrado, *Fuggiaschi. Fughe dall'Istria nel primo dopoguerra***, traduzione di Claudio Gelleni, Roma: Europa edizioni, 2014., 154 str. (Diego Han) 230
- Gloria Nemec, *Dopo venuti a Trieste. Storie di esuli giuliano-dalmati attraverso un manicomio di confine 1945-1970***, Merano: Edizioni Alphabeta Verlag, 2015., 220 str. (Bojan Horvat) 234
- Elena Poropat Pustijanac, *Na vatrenoj liniji: povijest porečkog vatrogastva***, Poreč: Zavičajni muzej Poreštine – Museo del territorio parentino / Javna vatrogasna postrojba – Centar za zaštitu od požara Poreč, 2016., 245 str. (Željko Cetina) 239

- Sandi Blagonić, *Istrijani protiv Istrana: diskurzivna konstrukcija identiteta i simbolička natjecanja***, Zagreb: Jesenski i Turk, 2016., 183 str. (Ivona Orlić) 243
- Retrospektiva turizma Istre***, zbral in uredil / sabrao i uredio Metod Šuligoj, Koper-Capodistria: Založba Univerze na Primorskem, 2015., 370 str. (Luka Tidić) 246
- Ana Težak Damijanić – Pavlo Ružić, *Retrospektiva znanosti o turizmu u Poreču 1989. – 2015.: 25 godina Zavoda za turizam***, Poreč: Institut za poljoprivredu i turizam, 2015., 126 str. (Bojan Horvat) 250
- Ivan Milotić – Livio Prodan, *Stoljeće i pol organizirane vodoprivrede u Istri (1864. – 2014.). Povodom 150. obljetnice osnivanja prvog modernog vodoprivrednog društva na tlu Hrvatske***, urednik Ivan Milotić, Buzet: Vodoprivreda, 2014., 376 str. (Jasenko Zekić) 251
- Luka Pejić, *Historija klasičnog anarhizma u Hrvatskoj: fragmenti subverzije***, Zagreb: DAF, 2016., 223 str. (Mirjan Flego) 255
- Osnovna škola Petra Studenca. Spomen knjiga povodom 200 godina osnovnog školstva u Kanfanaru***, ur. Marko Jelenić i Kristina Hekić, Kanfanar: Osnovna škola Petra Studenca, 2017., 275 str. (Marko Jelenić) 260
- Oleg O. Mandić, *Kronika obitelji Mandić***, 2. izdanje, Rijeka – Opatija: Naklada Kvarner / Katedra Čakavskog sabora Opatija, 2016., 326 str. (Igor Jovanović) 264
- Darko Dukovski, *Istra 'spod ponjave. Povijesni erotikon istarski: od kraja 19. do početka 21. stoljeća***, Pula: Istarski ogranak Društva hrvatskih književnika, 2016., 406 str. (Igor Jovanović) 266
- Eduard Hemar, *Istarski sportski biografski leksikon***, Pula: Sportska zajednica Istarske županije, 2016., 376 str. (Igor Jovanović) 269
- Abdon Pamich, *Memorie di un marciatore***, a cura di Roberto Covaz, Pordenone: Edizioni Biblioteca dell'Immagine, 2016., 191 str. (Diego Han) 272
- Sport u Općini Mošćenička Draga / Lo sport nel Comune di Draga di Moschiena***, ur. Riccardo Staraj, Rijeka: Naklada Kvarner, 2016., 221 str. (Igor Jovanović) 276
- Religio, fides, superstitiones...: o vjerovanjima i pobožnosti na jadranskom prostoru**, 7. istarski povijesni biennale, sv. 7, zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa održanog u Poreču od 21. do 23. svibnja 2015., urednice Marija Mogorović Crljenko i Elena Uljančić-Vekić, Poreč: Zavičajni muzej Poreštine – Museo del territorio parentino / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Filozofski fakultet / Državni arhiv u Pazinu, 2017., 285 str. (Kosana Jovanović) 279

<i>Histria archaeologica</i> , sv. 44/2013, Pula 2014., 160 str. (Hrvoje Badurina)	283
<i>Histria archaeologica</i> , sv. 46/2015, Pula 2016., 299 str. (Adriana Gri Štorga)	285
<i>Problemi sjevernog Jadrana</i> , sv. 14, Rijeka-Zagreb 2015., 129 str. (Hrvoje Badurina)	289
<i>Atti del Centro di ricerche storiche di Rovigno</i> , sv. XLV, Rovinj 2015. (2016.), 760 str. (Marko Jelenić)	291
<i>Časopis za povijest zapadne Hrvatske</i> , sv. VIII., Rijeka 2013. (izd. 2014.), 233 str. (Mirjan Flego)	296
Ivona Orlić, <i>Gospodarstvo u Istri. Iz zbirke Etnografskog muzeja Istre / L'economia in Istria. Dalla collezione del Museo etnografico dell'Istria</i> , Pazin: Etnografski muzej Istre – Museo etnografico dell'Istria, 2017., 96 str. (Tanja Kocković Zaborski)	301
<i>Palež u sjećanjima / Vžgano v spominih / Le memorie degli incendi</i> , katalog izložbe / katalog razstave / catalogo della mostra, glavni urednik / caporedattore Maurizio Levak, autori / avtorji / autori Željko Cetina, Robert Doričić, Vana Gović, Igor Jovanović, Petra Kavrečić, Miha Kosmač, Nikša Minić, Gašper Mithans, Milan Radošević, Igor Šaponja, Pula – Pulj – Pola: Istarsko povijesno društvo – Società storica istriana – Istrsko zgodovinsko društvo, 2017., 86 str. (Vedran Dukovski)	304
<i>Jednom kad uhvatiš veslo... 130 godina veslanja u Puli – priče o mladosti na vodi</i> , izložba fotografija, OTP banka, Pula, siječanj – ožujak 2017. (Igor Jovanović)	307
<i>Međunarodni znanstveni skup Istra u Domovinskom ratu 1991. – 1995.</i> , Pula, Filozofski fakultet, 16. prosinca 2016. (Igor Jovanović)	309
<i>Okrugli stol Drugi svjetski rat na slovensko-talijansko-hrvatskom pograničnom području: nasilje i sjećanje</i> , Kopar, 18. siječnja 2017. (Igor Jovanović)	311
<i>Od mora do mora: uloga mora u svakodnevnom životu Lovrana i Lovranštine nekada i danas</i> , znanstveni skup, Lovran, 22. travnja 2017. (Mateja Jerman)	313
<i>Međunarodna konferencija Uništavanje kulturnog naslijeđa, poslijeratna obnova i izgradnja povjerenja</i> , Pula, 14. listopada 2017. (Nikša Minić)	319
<i>Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem Pravoslavlje u Rijeci i na sjevernom Jadraniu u ranom novom vijeku. Povodom 300. godišnjice povlastice cara i kralja Karla VI. (III.) pravoslavnima u Rijeci (1717.)</i> , Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci / Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja, 19. i 20. listopada 2017. (Emanuela Berić)	321

Međuzupanijski stručni skup za učitelje i nastavnike povijesti na temu <i>Temeljna nastavna umijeća i kompetencije učitelja i nastavnika povijesti,</i> Rijeka, 10. siječnja 2017. (Paola Marinčić)	330
Međuzupanijski stručni skup za mentore, savjetnike i voditelje županijskih stručnih aktiva iz povijesti u Istarskoj, Primorsko-goranskoj i Ličko-senjskoj županiji, Rijeka, 11. siječnja 2017. (Igor Jovanović)	331
Drugo Županijsko stručno vijeće učitelja i nastavnika povijesti Istarske županije, Pula, 2. ožujka 2017. (Paola Marinčić)	333
Deseti državni stručni skup za učitelje i nastavnike povijesti na temu <i>Domovinski rat – prekretnice Domovinskog rata,</i> Opatija, 19. – 21. travnja 2017. (Igor Jovanović)	334
<i>Spomenici na nišanu – radionice za učitelje i učenike,</i> Sarajevo, Historijski muzej BiH, 23. – 24. lipnja 2017. (Nikša Minić)	338
Prvo Županijsko stručno vijeće učitelja i nastavnika povijesti Istarske županije, Pula, 23. kolovoza 2017. (Paola Marinčić)	340
<i>Kako kreativno pristupiti nastavi povijesti?,</i> seminar za nastavnike povijesti, Pula, Sense – Dokumentacijski centar za tranzicijsku pravdu, 2. prosinca 2017. (Nikša Minić)	342
Aktivnost Istarskoga povijesnog društva – Società storica istriana u 2016. godini (Mihovil Dabo)	343
Suradnici Collaboratori Sodelavci Contributors	347

Rasprave i prilozi
Studi e saggi
Razprave in gradiva
Articles

